

مرکز تحقیقات اسلامی

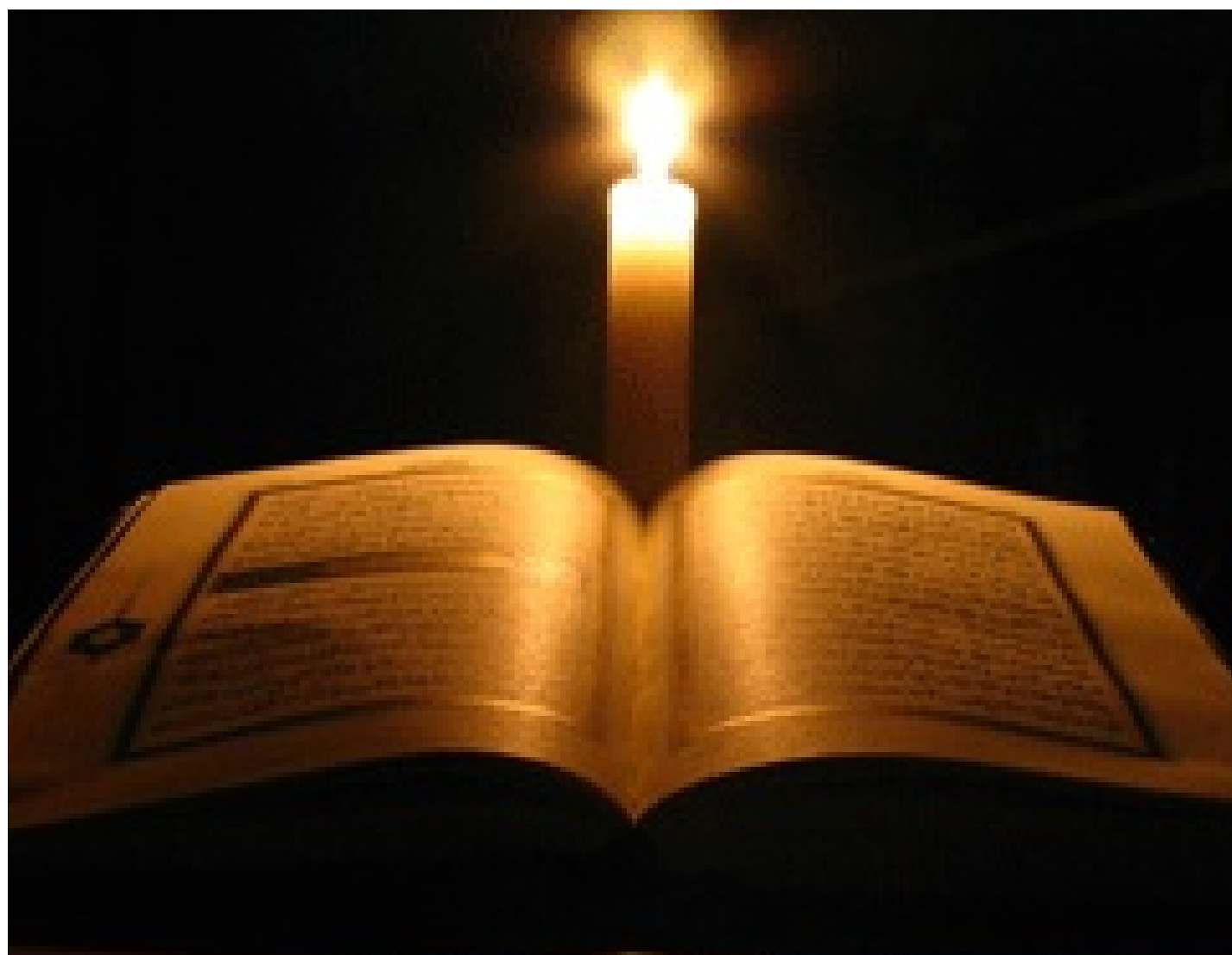
اصفهان

گامی

عمران

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

رسم القرآن گنجینه بهارستان ۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)

نویسنده:

ابوبکر بن احمد بن حسین بن مهران نیشابوری

ناشر چاپی:

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)
۶	مشخصات کتاب
۶	پیشگفتار
۶	اشاره
۸	الف. علوم قرآنی
۱۰	ب- علوم روایی
۱۴	۱ رسم القرآن
۱۴	اشاره
۱۵	مقدمه مصحح
۱۶	[متن رساله]
۵۹	درباره مرکز

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)

مشخصات کتاب

نام کتاب: رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)

نویسنده: ابو بکر بن احمد بن حسین بن مهران نیشابوری

موضوع: رسم قرآن

تاریخ وفات مؤلف: ۳۸۱ ق

زبان: فارسی

تعداد جلد: ۱

ناشر: وزارت ارشاد

مکان چاپ: تهران

سال چاپ: ۱۳۸۰

نوبت چاپ: اول

پیشگفتار

اشاره

امر تحقیق، تصحیح و احیای متون کهن، کاری است که علیرغم ضرورت و اهمیت فوق العاده آن در بازسازی هویت فرهنگی ما، به دلایلی مورد بی مهری و کم توجهی قرار گرفته. شاید یکی از عمده ترین این دلایل دشواری این مقوله باشد. تصحیح متون ظریف و پیچیدگیهای بسیاری دارد و مستلزم آگاهیهای فراوان علمی و فنی است. هر چند در بدو امر چنین به نظر نمی آید، اما آنان که تجاربی در این زمینه دارند، به عمق این سخن بخوبی واقفند.

در سالهای اخیر حرکت مبارک احیای میراث مکتوب شتاب افزونتری گرفته و مراکز متعددی در این عرصه گام نهاده اند. از جمله مرکز پژوهش و آموزش کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی که در کنار سایر فعالیتهای خود، توجه ویژه ای به این امر نموده و با درایت ریاست فرهیخته کتابخانه، جناب حجه الاسلام و المسلمین سید محمد علی احمدی ابهری، و همت مدیریت اندیشمند مرکز پژوهش و آموزش، استاد و دوست ارجمند جناب آقای علی اوجیبی، که خود از مرات چشیدگان وادی تصحیح متون هستند، به احیا و نشر برخی نسخ خطی، از جمله نشر مجموعه رسائل گنجینه بهارستان

توفیق یافته است.

توفیق الهی و الطاف ذوات مقدّسه معصومین علیهم السّلام عنایت مدیریت محترم مرکز پژوهش و آموزش را متوجّه بنده نمود و علیرغم کمی زاد و توشه علمی و صلاحیت فنی، مسئولیت تدوین مجموعه علوم قرآنی و روایی گنجینه بهارستان را بر دوشم

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، مقدمه، ص: ۲۸

از اینکه سعادت خدمتی به آستان قرآن و سنت نصیب گشت، بسیار خرسند شدم و با عرض شکر و نیاز به درگاه بی نیاز مطلق و استمداد از خزانه کرم بی منتهای امیر مؤمنان علیه السلام کار را آغاز نمودم.

رسائل متعددی از مجموعه های گرانبهای نسخ خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی برگزیده شد و تصویر پاره ای از آنها به دست آمد، و با همکاری متن پژوهان و فرهیختگانی چند، آنچه در این مهلت اندک فراهم آمد در دو بخش علوم قرآنی و علوم روایی به شرح ذیل تقدیم دوستداران و جستجوگران فرهنگ ایران و اسلام می گردد:

الف. علوم قرآنی

۱. رسم القرآن: از کهن ترین رسائل فارسی در زمینه رسم الخط قرآن که توسط ابو بکر بن احمد بن حسین بن مهران نیشابوری (۲۹۵-۳۸۱ ه. ق) تألیف گردیده و دارای اهمیت ویژه ای در زمینه کتابت قرآن می باشد. این رساله بر اساس نسخه شماره ۶/ ۱۲۱۵۵ مجلس شورای اسلامی توسط استاد دکتر ابو القاسم امامی تحقیق و با نسخه چاپی آن نیز مقابله شده است.

۲. سلک الیابان: تألیف ملا محمد جعفر استرآبادی (۱۱۹۸-۱۲۶۳ ه. ق) معروف به شریعتمدار، که در آن به بیان کلمات قرآنی که احتمال اشتباه در قرائت آنها وجود دارد پرداخته و به ترتیب سوره های قرآن، به تفصیل کلمات مزبور را بیان کرده است. نگارنده، این رساله را بر اساس نسخه شماره ۱۲۰۷۷ کتابخانه مجلس شورای اسلامی بازخوانی نموده است.

۳- عمده القاری: منظومه ای مختصر در علم تجوید که توسط مؤلفی ناشناخته به نام حافظ شرف به سال ۷۰۳ ه. ق سروده شده و با اشعاری روان، به سادگی احکام

تجوید را بیان کرده است. این منظومه بر اساس نسخه شماره ۵۳۹۳ کتابخانه مجلس شورای اسلامی توسط آقای محمد شیرین کار بازخوانی شده.

۴. تحفه الحفظاء: منظومه ای مفصل تر از رساله پیشین، تألیف نصره بن عمر ملقب به

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، مقدمه، ص: ۲۹

سکندر، از دانشمندان قرن نهم هجری، که با نظمی دلنشین خلاصه ای از همه احکام تجویدی را از شش کتاب دیگر برگزیده است. این منظومه بر اساس نسخه شماره ۵۳۹۳ کتابخانه مجلس شورای اسلامی به وسیله آقای سید محمد یوسفی بازخوانی شده.

۵. مرادیه: این رساله نیز در علم تجوید به نگارش در آمده و مؤلف ناشناس آن در سده دهم هجری می زیسته است. آقای سید محمد یوسفی بازخوانی این رساله را از روی نسخه شماره ۵۰۰ ط کتابخانه مجلس شورای اسلامی به اتمام رسانده اند.

۶. تفسیر آیه الکرسی: به دلیل اهمیت و عمق معنایی این آیه شریفه، دانشمندان مسلمان بسیاری به تفسیر آن همت گماشته اند. از آن جمله شمس الدین خفری متکلم، حکیم، منجم و فقیه بلند پایه عصر صفوی، در این رساله که به زبان عربی نگارش یافته، به گفته خود به بیان بعضی از لطایف سید آیات، یعنی آیه الکرسی، پرداخته و در پایان خواصی را نیز برای آن ذکر کرده است. آقای علی واجبی این رساله را بر اساس نسخه شماره ۷۱۳۷/۲ کتابخانه مجلس شورای اسلامی و دستنوشته شماره ۳۶۲/۶ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی تصحیح نموده است.

۷. عروه الوثقی: شرحی دیگر بر آیه الکرسی از فرزند صدر المتألهین شیرازی (در گذشته ۱۰۷۰ ه. ق) این شرح به زبان فارسی و در سه نمایش سامان یافته:

(۱) تشخیص دینی که اکراه

نباشد. ۲) تحقیق معنی طاغوت و کفر بدان و ۳) تبیین مراد از عروه الوثقی.

در نمایش سوم، به تفصیل مصادیق عروه وثقی را، که امیر المؤمنین و فرزندان گرامی آن حضرت علیهم السّلام هستند، با تمسّیک به آیات و روایات بیان نموده. مصحّح این متن نیز آقای علی اوجبی هستند و تصحیح را بر مبنای دستنوشته شماره ۴۹۴۳ کتابخانه مجلس شورای اسلامی انجام داده اند.

۸. فضیلت سوره توحید: نگاشته میر داماد (۹۶۹-۱۰۴۰ ه. ق) دانشمند برجسته عصر صفوی، که علیرغم ایجاز و اختصار، با استناد به جوامع روایی شیعه و تفسیر کبیر امام فخر رازی فضیلت سوره توحید را بیان کرده و به توجیه و تفسیر آن دسته از روایات که

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، مقدمه، ص: ۳۰

حضرت علی علیه السّلام را به سوره توحید تشبیه کرده اند، پرداخته است. این رساله بر اساس نسخه های: مجلس شورای اسلامی به شماره ۴۵۵۳/۲، و شماره ۳۳۲۳/۱۴ و کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران به شماره های ۱۸۳۷ و ۱۸۳۸ توسط آقای علی اوجبی تصحیح شده.

ب- علوم روایی

۱. شرح حدیث کنت کنزا مخفیا: این شرح که به اشتباه از صدر المتألّهین یا شیخ بهایی و یا علاء الدوله سمنانی دانسته شده، از رسائل شیخ اشراق محیی الدین عربی (در گذشته ۶۳۸ ه. ق) است که در پاسخ به اشکالی بر مضمون آن، تألیف نموده. ابن عربی در این رساله چهار جواب به اشکال مزبور ارائه کرده است. خانم فاطمه فنا این متن را بر اساس نسخه شماره ۳۳۲۱/۳۲ کتابخانه مجلس شورای اسلامی باز خوانی، و با پنج نسخه دیگر موجود در همین کتابخانه به شماره های ۲۰۲/۳۴۵۴، ۴۵/۱۴۲۸۰،

۲. صحیفه المحبّه: در مجموعه میراث مکتوب اسلامی، چهل حدیث های فراوانی به چشم می آید. این رساله ترجمه منظوم چهل حدیثی است که توسط سائل کاشانی (در گذشته ۹۴۰ ه. ق) سروده شده. ناظم هر حدیث را در قالب دو بیت به زیبایی بیان کرده است. آقای جويا جهانبخش بر اساس نسخه شماره ۱۰۱۶ کتابخانه مجلس شورای اسلامی، این رساله را تصحیح کرده اند.

۳- ستّین عادلی: عادل بن علی بن عادل (در گذشته قرن ۱۰ ه. ق) که از عالمان و شاعران گمنام عهد صفوی است، در این رساله شصت حدیث نبوی را با بیانی ساده و روان در قالب یک یا دو بیت فارسی به نظم کشیده. این رساله پیش از این در مجموعه میراث حدیث شیعه به چاپ رسیده، اما عدم بهره مندی مصحح محترم آن از نسخه مجلس شورای اسلامی و نیز برخی کاستیها در تحقیق و تصحیح، چاپ مجدد آن را ضروری نمود. آقای دکتر عبد الحسین مهدوی تصحیح این متن را بر اساس نسخه شماره

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، مقدمه، ص: ۳۱

۵ / ۱۴۴۰۱ کتابخانه مجلس شورای اسلامی و نسخه شماره ۱۰۰۳ کتابخانه آیت الله مرعشی (ره) به انجام رساندند.

۴. الاربعون: علامه عظیم الشان، ملا محمد باقر مجلسی (۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ه. ق) در میان خیل آثار گرانبهای بجای مانده از خویش، چهل حدیثی نیز به یادگار نهاده است.

احادیث منقول در این اثر، که به زبان فارسی تألیف شده، جملگی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و پیرامون خواص او راد و اذکار می باشد. این متن بر اساس نسخه

شماره ۱۲۳۸۹ کتابخانه مجلس شورای اسلامی، توسط آقای محمود نظری باز خوانی شده.

۵. الدّر المکنون: مجموعه ای از ۲۸۳ حدیث کوتاه منقول از امیر المؤمنین علیه السّلام که در ابوابی به ترتیب حروف الفبا توسط امین الاسلام فضل بن حسن طبرسی (در گذشته ۵۴۸ ه. ق) صاحب مجمع البیان گرد آورده شده است. آقای بشیر جزایری این رساله را، که نثر اللّثالی نیز نامیده شده است، بر اساس نسخه ۷۱۰۷/۲ کتابخانه مجلس شورای اسلامی باز خوانی کرده اند.

۶. سلوه الشّیعه: گرد آوری اشعار منسوب به امیر المؤمنین علیه السّلام پیشینه ای دیرینه در میان مسلمانان، اعم از شیعی و سنی، دارد. ابو الحسن علی بن احمد فنجگردی (در گذشته ۵۱۳ ه. ق) نیز رساله حاضر را، که کهن ترین مجموعه اشعار منسوب به حضرت است که به دست ما رسیده، با گزینش ۶۴ قطعه از اشعار منسوب فراهم آورده. این رساله، که شیفتگان فراوانی از اهل تحقیق چشم انتظار نشر آن بوده اند در مواردی با دو چاپ موجود دیوان منسوب به حضرت علی علیه السّلام نیز مورد مقایسه قرار گرفته. مبنای تصحیح این متن توسط آقای جو یا جهانبخش، نسخه شماره ۷۰۹۹ کتابخانه مجلس شورای اسلامی بوده است.

۷. فضل الصلوات: فضیلت صلوات بر پیامبر گرامی اسلام و اهل بیت وی علیهم السّلام مورد اتّفاق فرق مختلف اسلام بوده و از دیر باز تا امروز کتابها و رسائلی در این زمینه به رشته تحریر در آمده. رساله حاضر نیز یکی از آثار مختصر اما ارزشمند در این زمینه می باشد.

واعظ سبزواری، که روضه الشهداء و جواهر التفسیر از معروفترین آثار وی می باشد، در این

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، مقدمه، ص: ۳۲

رساله، که منتخبی از کتاب تحفه الصلوات خود اوست، به بیان فضیلت و فوائد و آداب و کیفیت صلوات بر پیامبر و اهل بیت وی علیهم السّلام پرداخته است. این رساله بر اساس نسخه شماره ۱۴۳۵۲ کتابخانه مجلس شورای اسلامی توسط آقای سید محمّد یوسفی بازخوانی شده است.

۸. ضوابط الاسماء و اللّواحق: شیخ فخر الدین طریحی (در گذشته ۱۰۸۵ ه. ق) در این رساله مختصر به بیان کنیه ها و القاب پیامبر و امامان علیهم السّلام و اصحاب و راویان و سپس فرق شیعه و بیانی در علّت وقوع اشتباهاتی در اسناد احادیث را می آورد. آقای بشیر جزایری این رساله را بر مبنای نسخه شماره ۷۰۵۱ کتابخانه مجلس شورای اسلامی بازخوانی کرده اند.

۹. ادعیه میریه: حسن ختام این مجموعه، رساله ای دیگر از میرداماد (در گذشته ۱۰۴۰ ه. ق) است، مشتمل بر دعاهای منقول از خطّ میر، که با مقدمه دلنشین مصحح محترم آقای علی اوجبی، بس دلنوازتر و روح افزاتر گشته. نسخه شماره ۱۲۴۹۶ کتابخانه مجلس شورای اسلامی اساس این تصحیح واقع گردیده. خَتَامُهُ مِسْكٌ وَ فِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ.

علیرغم تلاش ما در جهت همگونی شیوه تصحیح و ویرایش متن، تعدّد پژوهندگان که در فراهم آمدن این مجموعه سهیم بوده اند، با سلايق و روشهای گونه گون، بی شک نایکدستی هایی را بر کلّ مجموعه تحمیل نموده است.

در مواردی که تنها یک نسخه مورد استفاده قرار گرفته است، شیوه قیاسی، و در دیگر موارد شیوه تلفیقی با گزینش احتمال راجح و برخی موارد تصحیح بر مبنای نسخه اساس مبنای کار بوده. دو قلاب برای افزوده های مصححان و دو نشانه «+» و «-» برای بیان فزونی و کاستی نسخه های بکار رفته

است.

همانطور که پیشتر بیان شد، این کار تنها به لطف الهی و مدد ذوات مقدّسه معصومان بخصوص امیر مؤمنان علی علیه السّلام کرده آمد. شکر و سپاس بی اندازه خود را به درگاه الهی و آستان مقدّس آنان نثار می کنم و از عزیزانی که در فراهم آمدن این دفتر نقشی داشته اند

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، مقدمه، ص: ۳۳

به نیکی یاد و پاداش فراوان برای آنان آرزو می کنم:

ریاست دانشمند کتابخانه مجلس شورای اسلامی، مدیریت محترم مرکز پژوهش و آموزش، مدیران و کارکنان بخشهای مختلف کتابخانه که در مراحل مختلف یاری گر ما بودند، جناب آقای محمود خانی، سرکار خانم پروین رسولی و بنفشه ابو طالبی که حروفچینی و صفحه آرایی این مجموعه به همت ایشان به انجام آمد، و بالاخص پژوهندگان گرانمایه ای که با بزرگواری در تصحیح و تحقیق این رسائل بی هیچ چشمداشتی تحمّل مشقّت نمودند.

همچنین بر خود لازم می دانم از همسر بزرگوارم که با صبر و گذشت خویش و در برخی مراحل همکاری و همراهی در بازخوانی این مجموعه یاریم نموده، قدردانی نمایم.

در پایان یکی از مناجاتهای منقول از میر داماد را زینت بخش این مقال می سازیم:

اللّهُمَّ اجمع شملی و أصلح لی شأنی و یسّر لی امری و إن کان عسیراً، فإنّک علی تیسیر کلّ عسیر قدیر و إنّ تیسیر کلّ عسیر علی قدرتک سهل یسیر.

و اخر دعوینا أن الحمد لله ربّ العالمین سیّد مهدی جهرمی سیزدهم رجب المرجّب ۱۴۲۱ بیست و یکم مهر ماه ۱۳۷۹ میلاد مولود کعبه علی علیه السّلام

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱

ا رسم القرآن

اشاره

نگاشته ابو بکر بن احمد بن حسین بن مهران نیشابوری (در گذشته ۳۸۱ ه. ق) به

مقدمه مصحح

مؤلف رساله، ابو بکر بن احمد بن حسین بن مهران نیشابوری (م ۳۸۱ ه. ق) است. در این رساله نامش «مهربان» آمده که تصحیف است. وی در اصل اصفهانی و مقیم نیشابور بود. در علم قراءات پیشوای زمان خود بود.

در این بابت نوشته های متعددی به وی منسوب است. از جمله: غرائب القراءات، وقوف القرآن، الشامل، که به گفته ذهبی کتابی است بزرگ، الغایه فی القراءات العشر، و المبسوط فی القراءات العشر.

تصویر نسخه الغایه بنا بر بیان زرکلی، در دانشگاه ریاض، و نسخه المبسوط در کتابخانه ظاهریه نگاهداری می شود.

اما رساله حاضر، که تاریخ کتابت آن ۱۰۱۴ هجری است، در باب رسم قرآن و ضبط واژگانی است که در آن، شکل نوشتاری در جای جای قرآن با یکدیگر متفاوت است. یا به تعبیر ابن مهران و بنا بر گزارش مترجم فارسی رساله «در خواستند از من یاران، بیان کردن اختلافهای هجا که در قرآن است و در ذکر اینها که اهل حجاز و اهل شام و اهل حرم بنوشته اند». البته در این رشته از علوم پیراقرآنی، دیگران نیز چه به صورت مستقل و چه در مقدمه تفسیرها به تفصیل و دقت بی نظیر نوشته اند. از جمله کتاب ایفاظ الأعلام بوجوب اتباع رسم المصحف الإمام نوشته محمد حبیب الله شنقیطی را می توان نام برد، و از

نظام الدین نیشابوری (در گذشته ۷۲۷ ه. ق) که مقدمه هفتم تفسیرش غرائب القرآن به همین موضوع اختصاص یافته است. گفتنی است که تفسیر نیشابوری تهذیبی است از مفاتیح الغیب یا تفسیر

کبیر فخر رازی که به شیوه خود، مطالب حاشیه ای و ناسودمند آن را پیراسته و از آن غرائب القرآن را پدید آورده است.

از این رساله تحریرهای متعددی به عربی یا به ترجمه فارسی در دست است. یکی از نسخه های فارسی آن در مجموعه رسائل فارسی (دفتر چهارم) بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس تحت عنوان اختلافات هجاء قرآنی با مقدمه ای سودمند انتشار یافته است که در مواردی نه اندک، با نسخه کتابخانه مجلس اختلاف دارد. در بازخوانی حاضر اختلافات عمده با حرف «چ» در پاورقی ها مشخص شده است.

ضبط واژگان قرآن چنانکه در رساله نیشابوری می بینیم، با آنچه مرسوم خوشنویسان مشهور است، متفاوت است. برای نمونه، ضبط کلماتی مانند نعمت، رحمت، سنت، منطبق با کتابت عثمان طه نیست، چه در کتابت او به تائید گرد (ه) آمده است. در این رساله که خود ترجمه متن عربی است، ضبط کلماتی همچون: جار، چهار (چار، چهار)، یا از بس (از پس) و مانند آن، بسا راهنمای تعیین زمان ترجمه رساله یا هویت مترجم است، که پژوهندگان را به کار می آید.

این رساله به شماره ۱۲۱۵۵/۶ در گنجینه نسخ خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی به ثبت رسیده و در پاورقی ها با حروف رمز «س» مشخص شده است.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۵

[متن رساله]

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين «۱» و صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ.

قال الشيخ الإمام أبو بكر ابن أحمد بن حسين بن مهران «۲» النيشابوري - رحمه الله تعالى «۳»:- در خواستند از من یاران بیان کردن اختلافهای هجا «۴» که در قرآن است و در ذکر اینها که «۵» اهل حجاز و

اهل شام و اهل حرم بنوشته اند.

و از جمله آنها که مختلف است:

یکی: این است که هر «نعمه» «۶» که در قرآن است همه به ها باید نوشت، مگر یازده جا که به تا باید نوشت: در سوره بقره فی قوله تعالى: وَ اذْكُرُوا «۷» نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ «۸»، و در سوره آل عمران فی قوله تعالى: وَ اذْكُرُوا «۹» نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ «۱۰»، و در سوره مائده فی قوله تعالى: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا «۱۱» نِعْمَتَ اللَّهِ «۱۲»، و در سوره ابراهیم: أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ «۱۳»، و هم در این سوره: وَ اِنْ تَعَدُّوا «۱۴» نِعْمَتَ اللَّهِ «۱۵»، و در

---

(۱) چ: + و العاقبه للمتقين.

(۲) س: مهربان.

(۳) چ: رحمه الله عليه.

(۴) س: هیجا.

(۵) چ: - ذکر اینها که.

(۶) س: نعمت.

(۷) س: و إذا ذکروا.

(۸) آیه ۲۳۱.

(۹) س: و إذا ذکروا.

(۱۰) آیه ۱۰۳.

(۱۱) س: و إذا ذکروا.

(۱۲) آیه ۱۱.

(۱۳) آیه ۲۸.

(۱۴) س: - و اِنْ تَعَدُّوا.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۶

و در سوره النحل: وَبِإِنْعَامِ اللَّهِ هُم يَكْفُرُونَ «۱»، و هم در این سوره: يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ «۲»، وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ «۳»، در سوره لقمان: تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ «۴»، و در سوره الملائکه: يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا «۵» نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ «۶»، و در سوره و الطور: فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ «۷» «۸».

دوم: هر چه در قرآن «رحمه» «۹» آید به ها باید نوشت، مگر به هفت جا که به تا باید نوشت: اول در سوره البقره:

أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ «١٠»، و در سوره اعراف: إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ «١١» «١٢»، و در سوره هود: رَحِمْتُ اللَّهَ وَ بَرَكَاتُهُ «١٣»، و در سوره مریم: ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَلِيمٌ زَكْرِيَّا «١٤»، و در سوره روم: إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ «١٥»، و در سوره الزخرف: أَهُمْ «١٦» يَتَسَمَّوْنَ رَحْمَتِ رَبِّكَ «١٧»، و در همین سوره «١٨»:

و رَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ «١٩».

سیم: هر چه در قرآن «سنه» «٢٠» آید همه به ها نوشته شود، مگر در پنج جا که به تا باید نوشت، اول: سوره انفال: فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ «٢١»، [دوم در سوره الملائکه: فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ «٢٢»] «٢٣»، و در همین سوره: فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا «٢٤»، و در همین سوره: وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا «٢٥»، حم المؤمن: سُنَّتِ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ «٢٦».

چهارم: هر چه در قرآن «امرأه» «٢٧» آید به ها باید نوشت، مگر در هفت جا که به تا باید نوشت: اول، آل عمران: إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ «٢٨»، و در سوره یوسف:

(١) آیه ٧٢.

(٢) آیه ٨٠.

(٣) آیه ١١٤.

(٤) آیه ٣١.

(٥) س: اذا ذكروا.

(٦) آیه ٣.

(٧) ج: + بکاهن.

(٨) آیه ٢٩.

(٩) س: رحمت.

(١٠) آیه ٢١٨.

(١١). ج: - من المحسنين.

(١٢). آیه ٥٦.

(۱۳) آیه ۷۳.

(۱۴) آیه ۲.

(۱۵) آیه ۵۰.

(۱۶) س: و هم.

(۱۷) آیه ۳۲.

(۱۸) س: - سوره.

(۱۹) آیه ۳۲.

(۲۰) س: سنت.

(۲۱) آیه ۳۸.

(۲۲) آیه ۴۳.

(۲۳) افزوده بر اساس نسخه «ج».

(۲۴) آیه ۴۳.

(۲۵) آیه ۴۳.

(۲۶) آیه ۸۵.

(۲۷) س: امرأت.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۷

امْرَأَةُ الْعَزِيزِ «۱»، و در همین سوره نیز: قَالَتْ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ «۲»، و در سوره قصص: قَالَتْ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي لِي وَ لَكَ «۳»، و در سوره تحریم: امْرَأَتُ نُوحٍ «۴»، و در همین سوره: امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ «۵»، و در همین سوره: امْرَأَتُ لُوطٍ «۶».

پنجم: هر چه در قرآن «معصیه» «۷» آید به ها باید نوشت، مگر در دو جا که به تا نوشته اند، هر دو در سوره مجادله: و معصیت الرسول «۸»، و ایضا: و معصیت الرسول «۹».

ششم: هر چه در قرآن «لعنه» «۱۰» آید به ها باید نوشت مگر در دو جا: اوّل، آل عمران:

فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ «۱۱»، [دوم]، در سوره نور: و الخامسه أَنْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ «۱۲»

«۱۳».

هفتم: هر چه در قرآن «شجره» آید به ها باید نوشت، مگر در یک جا، در دخان: إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقْوَمِ طَعَامَ الْأَثِيمِ «۱۴».

هشتم: هر چه در قرآن «جَنَّهُ» «۱۵» آید به ها باید نوشت، مگر در سوره الواقعة: فَرُوحٍ وَ رِيحَانٍ «۱۶» وَ جَنَّتِ نَعِيمٍ «۱۷»

«۱۸».

نهم: هر چه در قرآن «کلمه» آید به ها باید نوشت، مگر در چهار جا که به تا باید نوشت: اوّل: در انعام «۱۹»: وَ تَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا «۲۰»، دوم در یونس: كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ «۲۱»، سوم در همین سوره: إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ «۲۲»، و چهارم حم المؤمن: وَ كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ «۲۳».

---

(۱) آیه ۳۰.

(۲) آیه ۵۶.

(۳) آیه ۹.

(۴) آیه ۱۰.

(۵) آیه ۱۱.

(۶) آیه ۱۰.

(۷) س: معصیت.

(۸) آیه ۵۸.

(۹) آیه ۹.

(۱۰) س: لعنت.

(۱۱) آیه ۶۱.

(۱۲) چ: - علیه.

(۱۳) آیه ۷.

(۱۴) آیه ۴۴-۴۳.

(۱۵). س: جنّت.

(۱۶) س: جیران.

(۱۷) س: النعیم.

(۱۸) آیه ۸۹.

(۱۹) س: - در انعام.

(۲۰) آیه ۱۱۵.

(۲۱) آیه ۳۳.

(۲۲) آیه ۹۶.

(۲۳) آیه ۶.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۸

دهم: هر چه در قرآن «ثمره» «۱» آید به ها باید نوشت، مگر در یک جا، در فصلت: من ثمرات «۲» من أکمامها «۳».

یازدهم: هر چه در قرآن «آیه» «۴» آید به ها باید نوشت، مگر در سوره عنکبوت: و قالوا لو «۵» لا انزل علیه آیت من ربّه «۶».

اما فطرت الله «۷» به تا باید نوشت، اما بقیت الله «۸» به تا باید نوشت: و لات حین مناص «۹» به تا باید نوشت، و أفرأیتم اللّات «۱۰» به تا باید نوشت، و ذات بهجه «۱۱» به تا باید نوشت، و یا أبت «۱۲» به تا باید نوشت، و هیهات هیهات «۱۳» به تا باید نوشت، و قرّت عین به تا باید نوشت، العاقره أعین «۱۴» در سوره السجده به ها است، و مریم ابنت «۱۵» به تا باید نوشت، و مرضات الله «۱۶» به تا باید نوشت.

و أَلَّا: هر چه در قرآن «أَلَّا» آید بی نون باید نوشت، مگر در ده جا که به نون باید نوشت:

اوّل: اعراف: علی أن لا أقول «۱۷»، و دوم در همین سوره: أن لا يقولوا «۱۸» علی الله «۱۹»، سوم در سوره التوبه: أن لا ملجأ من الله، چهارم در سوره هود: أن لا تعبدوا إلا الله «۲۰»، پنجم در همین سوره: أن لا إله إلا

هو «۲۱»، ششم در سوره حج: أن لا تشرک بی شیئا «۲۲»، هفتم در یس: أن لا تعبدوا الشیطان «۲۳»، هشتم در دخان: و أن لا تعلقوا

---

(۱) س: ثمرت.

(۲) س: ثمره: با توجه به کوتاه بودن الف در رسم قرآنی این کلمه که جمع است، و شباهت آن به «ثمره» به صیغه مفرد، نیشابوری آن را در اینجا عنوان کرده است و گرنه تاء در الف و تاء جمع خود به خود کشیده است، چ:

+ هر که «ثمرات» خواند علی الجمع وقف به «تا» باید کردن و به تا باید نوشتن و هر که «من ثمره» خواند به واحد، وقف به «ها» باید کردن به «ها» باید نوشتن.

(۳) آیه ۴۷.

(۴) س: آیت.

(۵) س: - لو.

(۶) آیه ۵۰.

(۷) روم / ۳۰.

(۸) هود / ۸۶، چ: لقدرت الله.

(۹) ص / ۳.

(۱۰) نجم / ۱۹.

(۱۱) نمل / ۶۰.

(۱۲) یوسف / ۴.

(۱۳) مؤمنون / ۳۶.

(۱۴) سجده / ۱۷.

(۱۵) تحریم / ۱۲.

(۱۶) بقره/ ۲۰۷.

(۱۷) آیه ۱۰۵.

(۱۸) س: اقول.

(۱۹) آیه ۱۶۹.

(۲۰) آیه ۲۶.

(۲۱) آیه ۱۴.

(۲۲) آیه ۲۶.

(۲۳) آیه ۶۰.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۹

على الله «۱»، نهم الممتحنه: على أن لا- يشركن بالله «۲»، و دهم در سوره القلم: أن لا- يدخلنها اليوم «۳»، و در سوره يوسف اختلاف است: أن لا تعبدوا إلا إياه «۴».

أن لن «۵»: در جميع قرآن به نون است، مگر در سه جایگاه که بی نون باید نوشت:

الكهف: ألن تجعل لكم موعدا «۶»، دوم، المزمّل: ألن تحصوه «۷»، سوم، القيامة: ألن نجمع عظامه «۸».

فإن لم «۹»: و در هر چه

در قرآن «فإن لم» آید با نون باید نوشت: مگر در یک جا: در سوره هود: فآلم «۱۰» يستجیوا لکم «۱۱».

إلّا: و هر چه در قرآن «إلّا» آید بی نون باید نوشت، چنانکه «۱۲»: إلّا تنفروا «۱۳»، و إلّا تصرف «۱۴»، و إلّا تغفر «۱۵»

«۱۶». این حرفها یکی است. اگر خواهند بی نون بنویسند «۱۷» و اگر با نون بنویسند بر اصل است که بنوشته اند، زیرا که دو حرف است: إن، لا. و اگر بی نون بنویسند بر لفظ نوشته اند، زیرا که نون ساقط گشته است در لفظ و مدغم گشته است نون در لام، و قرآ را در وی خلاف است.

أمن: و هر چه در قرآن «أمن» آید پیوسته باید نوشت، مگر در چهار جا: اول، نساء: أم من یكون علیهم «۱۸»، دوم، التوبه: أم من أسس «۱۹»، سوم، الصافات: أم من خلقنا «۲۰»، چهارم، حم فصلت: أم من یأتی آما یوم القیامه «۲۱».

مما: در همه قرآن پیوسته باید نوشت، مگر سه جا گسسته باید نوشت: اول، النساء:

فمن ما ملکت أیمانکم «۲۲» دوم، الروم: هل لکم من ما ملکت «۲۳»، و سوم،

---

(۱) آیه ۱۹.

(۲) آیه ۱۲.

(۳) آیه ۲۴.

(۴) آیه ۴۰.

(۵) س: ألن.

(۶) آیه ۴۸.

(۷) آیه ۲۰.

(۸) آیه ۳.

(۹) چ: + که بی نون باید نوشتن.

(۱۰) س: فإن لم.

(۱۱) آیه ۱۴.

(۱۲) ج: + الا تفعلوا.

(۱۳) آیه ۳۹.

(۱۴) آیه ۳۳.

(۱۵) س: تغفروا، ج: + و إلا تنصروا.

(۱۶) آیه ۴۷.

(۱۷) ج: اگر خواهند با نون نویسند و اگر خواهند بی نون لا.

(۱۸) آیه ۱۰۹.

(۱۹) آیه ۱۰۹.

(۲۰) آیه ۱۱.

(۲۱)

آیه ۴۰.

(۲۲) آیه ۲۵.

(۲۳) آیه ۲۸.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۰

المنافقون «۱»: و أنفقوا من ما رزقناکم «۲».

إنّما: در همه قرآن «إنّما» پیوسته باید نوشت، مگر در یک جا گسسته باید: الأنعام: إنّ ما توعدون لآت «۳».

إنّما: به فتح الف، در همه قرآن «إنّما» پیوسته باید نوشت، مگر در سه موضع که گسسته باید نوشت: أوّل، الحجّ: أنّ ما يدعون «۴»، دوم، لقمان «۵»: أنّ ما يدعون «۶» و در همین سوره نیز: و لو أنّ ما فی الأرض «۷».

عمّا: در همه قرآن پیوسته باشد، مگر در یک جا که گسسته باید: الأعراف: فلما عتوا عن ما نهوا «۸».

إمّا «۹»: به کسر الف و فتح، در همه قرآن بی نون باید نوشت، مگر در یک جا که امّا را با نون باید نوشت: در الرعد: و إنّ ما نریّنک «۱۰».

ربوا: در همه قرآن با واو است و بعد واو الف، مگر در سوره روم با الف باید نوشت:

و ما آتیتم من ربا لیربوا «۱۱».

نشاء «۱۲»: و «نشاء» در همه قرآن به الف باید نوشت بی واو، مگر نشاء را در یک جا، در سوره هود که [به] واو پیش از الف باید نوشت: أو أنّ نفعل فی أموالنا ما نشؤا «۱۳» «۱۴».

علماء: در همه قرآن بی واو باید نوشت یعنی بعد میم «۱۵»، مگر در دو جا که به واو باید نوشت و بعد از واو الف: أوّل، الشعراء: علموا بنی اسرائیل «۱۶»، دوم، فاطر: إنّما یخشی الله من عباده العلماء «۱۷».

انباء: در همه قرآن بی واو است، مگر در دو جا که به واو باید نوشت و بعد از

(۱) س: المنافقين.

(۲) آیه ۱۰.

(۳) آیه ۱۳۴.

(۴) آیه ۶۲.

(۵) س: اللقمان.

(۶) آیه ۳۰.

(۷) آیه ۲۷.

(۸) آیه ۱۶۶.

(۹) س: إم ما.

(۱۰) آیه ۴۰.

(۱۱) آیه ۳۹.

(۱۲) ج: یشاء.

(۱۳) س: نشا.

(۱۴) آیه ۸۷.

(۱۵) در متن چاپ شده به جای «یعنی بعد میم» عبارت «یعنی به الف باید نوشتن» آمده است.

(۱۶) آیه ۱۹۷.

(۱۷) آیه ۲۷.

أول، الأنعام: فسوف يأتيهم أنبؤا «١»، دوم، الشعراء: فسيأتيهم أنبؤا «٢».

شركاء: در همه قرآن بی واو باید نوشت، یعنی با الف بنویسند مگر در دو جا: اول، الأنعام: زعمتم أنهم فيكم شركؤا «٣»، دوم، شوری: أم لهم شركؤا شرعوا «٤».

شفعاء: در همه قرآن بی واو باید نوشت، مگر در یک جا: الروم: و لم يكن لهم من شركائهم شفعمؤا «٥».

الضعفاء: در همه قرآن بی واو است، مگر در یک جا: ابراهيم: فقال الضعمؤا «٦».

جزاؤ: در همه قرآن به واو باید نوشت، مگر در یک جا که بی واو است: الكهف: فله جزاء الحسنى «٧».

البلاء: در همه قرآن بی واو است، مگر در دو جا که به واو باید نوشت: الصافّات «٨»: إن هذا لهو البلؤا المبين «٩»، الدخان: ما فيه بلؤا مبين «١٠».

نبأ «١١»: در همه قرآن بی واو است، مگر در سوره ابراهيم: ألم يأتيكم نبؤا الذين «١٢» که با واو باید نوشت، و هم در تغابن که به واو باید نوشت: ألم يأتيكم نبؤا الذين كفروا «١٣»، در سوره ص: و هل أتيك نبؤا الخصم «١٤»، و هم در این سوره: قل هو نبؤا عظيم «١٥».

اما در سوره أنعام: من نبأ المرسلين «۱۶» به یاد باید نوشت. أ و «۱۷» من ينشؤا «۱۸» در سوره زخرف به واو باید. لا تظماً: در طه به واو باید نوشت. تلقاء: در سوره یونس به یا باید نوشت. آناء «۱۹»: در طه به یا باید نوشت. إیتاء: در نحل: إیتائی ذی القربی «۲۰» به یا باید نوشت.

وراء: در سوره عسق: من وراء حجاب «۲۱» به یا باید نوشت.

---

(۱) آیه ۵.

(۲) آیه ۶.

(۳) آیه ۹۴.

(۴) آیه ۲۱.

(۵) آیه ۱۳.

(۶) آیه ۲۱.

(۷) آیه ۸۸.

(۸) س: - الصافات.

(۹) آیه ۱۰۶.

(۱۰) آیه ۳۳.

(۱۱) نباؤ.

(۱۲) آیه ۹.

(۱۳) آیه ۵.

(۱۴) آیه ۲۱.

(۱۵) آیه ۶۷.

(۱۶) آیه ۳۴.

(۱۷) س: و.

(۱۸) آیه ۱۸.

(۱۹) س: اناء.

(۲۰) آیه ۹۰.

(۲۱) آیه ۵۱.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۲

و این همه که ذکر کردیم از: من نبأ المرسلین «۱» انعام، و از: من تلقائ «۲» سوره یونس، یا من ورائ حجاب «۳» عسق، بعد از همزه هایشان «۴» یا باید نوشت.

و از جاهای غریب و نوادر که در قرآن است یکی آن است که اندر سوره فرقان: عتوا کبیرا «۵»، بعد از عتواؤ الف نباید نوشت.

و اندر سوره سبأ «۶»: و الذین سعوا فی آیاتنا «۷» الف نباید نوشت بعد از سعوا.

و در سوره حشر: و الذین تبوء الدار «۸» به دو واو باید نوشت و بر سر واو ثانی همزه باید نوشت و الف نیاید «۹».

ترابا: در همه قرآن به الف باید نوشت «۱۰»، مگر در سوره النبأ که بی الف باید نوشت:

یا

لیتنی کنت تربا «۱۱».

أیکم: در همه قرآن به یک یا باید نوشت، مگر در یک جا که به دو یا می آید: ن:

بأیکم المفتون «۱۲».

أفان: هر چه در قرآن «أفان» آید بی یا باید نوشت، مگر یک جا که به یا باید نوشت: آل عمران: أفاین مات «۱۳»، و در سوره انبیا که: أفاین مت «۱۴» است اختلاف کرده اند.

أعن: در یس: أعن ذکرتم «۱۵» بی یا باید نوشت.

و اندر سوره قد أفلح المؤمنون: الذین هم فی صلاتهم «۱۶» به الف باید نوشت، و از پس وی: و الذین هم علی «۱۷» صلوتهم «۱۸» به واو باید [نوشت]، و در معارج: و الذین هم علی «۱۹» صلاتهم «۲۰» به الف باید نوشت، و التوبه: إن صلوتک سکن «۲۱» به واو باید نوشت، و در هود: أ صلوتک تأمرک «۲۲» هم به واو است، و در انعام: و هم علی

---

(۱) آیه ۳۴.

(۲) آیه ۱۵.

(۳) آیه ۵۱.

(۴) س: همزهایشان.

(۵) آیه ۲۱.

(۶) س: السبأ.

(۷) آیه ۵.

(۸) آیه ۹.

(۹) چ: و الف بیاید نوشتن.

(۱۰) چ: + بعد از «را».

(۱۱) آیه ۴۰.

(۱۲) آیه ۶.

(۱۳) آیه ۱۴۴.

(۱۴) آیه ۳۴.

(۱۵) آیه ۱۹.

(۱۶) آیه ۲.

(۱۷) س: فی.

(۱۸) آیه ۹.

(۱۹) س: عن.

(۲۰) آیه ۲۳ و ۳۴.

(۲۱) آیه ۱۰۳.

(۲۲) آیه ۸۷.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۳

صلاتهم «۱» به الف باید نوشت. و الحیوه، زکوه، صلوه «۲»، همه در قرآن به واو باید نوشت «۳».

و هر چه در قرآن «ننجی» آید همه را به یاء باید نوشت، مگر در یک جا و

آن در سوره یونس است: علینا ننج المؤمنین «۴» که بی یا باید نوشت.

و هر چه در قرآن «بئس ما» آید همه را منفصل باید نوشت، مگر در سوره البقره:

بئسما اشتروا «۵»، و هم در این سوره: قل بئسما یأمرکم به «۶»، و در سوره اعراف: قل بئسما خلقتمونی «۷».

و هر چه در قرآن «یومهم» آید «۸» همه را متصل باید نوشت، مگر در دو جا که گسسته باید: یکی در سوره حم مؤمن: یوم هم بارزون «۹»، و در سوره و الذاریات: یوم هم علی النار «۱۰».

و هر چه در قرآن «فیما» آید متصل باید نوشت، مگر در یازده جا که منفصل باید نوشت: یکی در سوره البقره: فی ما فعلن «۱۱» فی أنفسهن من معروف «۱۲»، و در سوره انعام: قل لا أجد فی ما أوحی «۱۳»، و هم در این سوره: لیلوکم فی ما اتیکم «۱۴»، و در سوره الانفال: لمسکم فی ما أخذتم «۱۵»، و در سوره الانبیاء: و هم فی ما اشتھت «۱۶»، و در سوره النور: لمسکم فی ما أفضتم «۱۷»، و در سوره الشعراء: أترکون فی ما ههنا «۱۸»، و در سوره الروم: من شرکاء فی ما رزقناکم «۱۹»، و در سوره الزمر: إن الله «۲۰» یحکم بینهم فی ما هم فیه یختلفون «۲۱» و در همین سوره: تحکم بین عبادک فی ما

---

(۱) آیه ۹۲.

(۲) ج: + منوه.

(۳) ج: + و هر چه در قرآن «و الذین هم» آید جدا باید نوشتن هم را از الذین.

(۴) آیه ۱۰۳.

(۵) آیه ۹۰.

(۶) آیه ۹۳.

(۷) آیه ۱۵۰.

(۸) س: - آید.

(۹) آیه ۱۶.

(۱۰). آیه

(۱۱) س: - فعلن.

(۱۲) آیه ۲۴۰.

(۱۳) آیه ۱۴۵.

(۱۴) آیه ۱۶۵.

(۱۵) آیه ۶۸.

(۱۶) آیه ۱۰۲.

(۱۷) آیه ۱۴.

(۱۸) آیه ۱۴۶.

(۱۹) آیه ۲۸.

(۲۰) س: - الله.

(۲۱) آیه ۳.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۴

کانوا فيه «۱»، در سوره الواقعة: و ننشئکم فی ما لا تعلمون «۲» «۳».

و آورده اند: لأعدبته «۴» یک کلمه است، أو لأذبحنه «۵» دو کلمه و و لاوضعوا «۶» دو کلمه است.

و آورده اند که در مصحفهای شامیان «و لأمه» به دو کلمه آورده اند، و علم این حرفها عزیز است و غریب، «۷» تا هر کسی نیابد نداند. «۸».

و اندر سوره النور: أیه المؤمنون «۹» بی الف باید نوشت، و اندر سوره زخرف:

یأیه الساحر ادع لنا «۱۰» هم بی الف باید نوشت، و در سوره الرحمن: أیه الثقلان «۱۱» هم بی الف باید نوشت، و غیر از اینها به الف باید نوشت.

و آورده اند [از] «۱۲» خواجه ابو بکر مقسم که اندر کتاب «۱۳» هیجات «۱۴» وی در اول سوره آل عمران: إن الله لا یخفی علیه

شیء «۱۵» «۱۶» به الف «۱۷» باید نوشت، و هر چه غیر این است همه به یا است. و ابو عبد الله گفته است که جز وی [که] اندر هجا و نحو راه «۱۸» برانند و راه برده اند و در مصحف ها و کتابت آن نظر کرده اند [گویند] که شیء در همه قرآن بی الف باید نوشت، مگر در سوره الکهف که: و لا تقولن لشیء «۱۹» که به الف باید نوشت. و اهل لغت و نحو از اهل بصره و کوفه معنی ها گفته اند، و از جمله معنی ها یکی آن است که گفته اند بر

وزن فاعل است و اصل او شائی «۲۰». و اندر سوره جمعه خلاف کرده اند.

و هر چه در قرآن «طغی» آید به یا باید نوشت، مگر در یک جا به الف باید نوشت و آن

---

(۱) آیه ۴۶.

(۲) آیه ۶۱.

(۳) در نسخه اساس عبارت «و در سوره الزمر ... لا تعلمون» به اشتباه در صفحه دیگری آمده که به اینجا منتقل شد.

(۴) نمل / ۲۱.

(۵) نمل / ۲۱.

(۶) توبه / ۴۷.

(۷) چ: و علت این حرفها غریب است و عجیب زیرا که.

(۸) در نسخه اساس عبارت «و آورده اند لأعذبنه ... نداند» اشتباها در صفحه دیگری آمده که به اینجا منتقل گردید.

(۹) آیه ۳۱.

(۱۰) آیه ۴۹.

(۱۱) آیه ۳۱.

(۱۲) س: که.

(۱۳) س: کتابت.

(۱۴) چ: الهیجات.

(۱۵) در کتابت عثمان طه: شیء.

(۱۶) آیه ۵.

(۱۷) س:- به الف.

(۱۸) چ: نحوده.

(۱۹) آیه ۲۳.

(۲۰) چ: شیآن.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۵

در سوره الحاقه است که: لما طغا الماء «۱».

و در سوره انعام: أئنکم لتشهدون «۲» به یا باید نوشت «۳»، و در سوره النمل: أئنکم لتأتون الرجال «۴» هم به یا باید نوشت، و اندر سوره عنکبوت «۵»: أئنکم لتأتون الرجال «۶» هم به یا باید نوشت، و اندر سوره حم السجده: قل أئنکم لتکفرون «۷» هم به یا باید نوشت.

و بعضی گفته اند: بدین چند کلمه «۸» «أئنکم» به یا باید نوشت، و هر چه جز این است بی یا باید نوشت و اختلاف کرده اند در سوره الاعراف: أئنکم لتأتون الرجال «۹» و اندر سوره النمل نیز اختلاف کرده اند. و بعضی گفته اند: اندر سوره

الاعراف: أنکم لتأتون الرجال «۱۰» به یا باید نوشت اندر «۱۱» مصحف های «۱۲» اهل مدینه، و اندر سوره النمل:

أ أنکم لتأتون الرجال «۱۳» به یا است اندر همه مصحف ها «۱۴»، و صواب نیز قول ابن کثیر است که گفته است: اندر اعراف إنکم «۱۵» بی یا است، و «۱۶» اندر نمل با یا است، و اندر اعراف نیز: إن لنا «۱۷» بی یا است، و در شعرا أئن لنا «۱۸» با یا است.

أئنا: در همه قرآن بی یا باشد، مگر دو جا که با یا نوشته اند: یکی در سوره النحل:

أذا كنا ترابا و آباؤنا أئنا لمخرجون «۱۹»، و در سوره و الصافات: أئنا لتاركوا ءالهننا «۲۰».

أئذا: در همه قرآن بی یا باید نوشت، مگر یک جا در سوره الواقعة: و كانوا يقولون أئذا متنا و كنا «۲۱» با یا باید نوشت.

تغنی «۲۲»: در سوره یونس با یا باید نوشت که: و ما تغنی الآيات «۲۳»، و اندر سوره

---

(۱) آیه ۱۱.

(۲) آیه ۱۹.

(۳) ج: - و در سوره ... نوشت.

(۴) آیه ۵۵.

(۵) ج: اعراف.

(۶) آیه ۲۹.

(۷) آیه ۹.

(۸) ج: چند جای.

(۹) آیه ۸۱.

(۱۰) آیه ۸۱.

(۱۱) ج: مگر در.

(۱۲) ج: + اهل شام و.

(۱۳) آیه ۵۵.

(۱۴) س: -ها.

(۱۵) آیه

(۱۶) ج: + نبشته اند که.

(۱۷) آیه ۱۱۳.

(۱۸) آیه ۴۱.

(۱۹) آیه ۶۷.

(۲۰) آیه ۳۶.

(۲۱) آیه ۴۷.

(۲۲) ج: و ما تغنی.

(۲۳) آیه ۱۰۱.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۶

القمر: فما تغن النذر «۱» بی یا باید نوشت و «۲» الأصل فیهما واحد.

یؤت: در سوره النساء: یؤت الله المؤمنین «۳» بی

یا باید نوشت، و در سوره البقره:

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ «٤» بَا يَا بَايِد نُوْشْت [و] الْأَصْلُ فِيهِمَا وَاحِدٌ.

يدع: در سوره سبحان: و يدع الإنسان «٥»، و در سوره القمر: يدع الداع «٦»، و در سوره العلق: سنده الزبانيه «٧» بی واو باید نوشتن «٨».

و هر چه در قرآن «لکیلا» آید منفصل باید نوشت، مگر سه جا که متصل باید نوشت:

در سوره الحج: لکیلا يعلم من بعد علم «٩»، و در سوره احزاب: لکیلا يكون عليك حرج «١٠»، و در سوره الحديد: لکیلا تأسوا علی ما فاتکم «١١».

و هر چه در قرآن: «أن لم» «١٢» آید بی نون باید نوشت، مگر در دو جا که با نون باید نوشت: یکی در سوره انعام: ذلك أن لم يكن ربك «١٣»، و در سوره البلد: أن لم يره أحد «١٤».

و هر چه اندر قرآن «كَلِمًا» آید متصل باید نوشت، مگر در پنج جا که منفصل باید نوشت: در سوره النساء: كل ما ردوا إلى الفتنة «١٥»، در سوره الاعراف: كل ما «١٦» دخلت أمه «١٧»، و در سوره بنی اسرائیل: كل ما خبت زدناهم سعيرا «١٨» و در سوره الملک: كل ما ألقى فيها «١٩»، و در سوره النوح: انی دعوتهم «٢٠».

و هر چه در قرآن «الملاء» «٢١» آید همه را به الف باید نوشت، مگر در چار «٢٢» جا که به واو باید نوشت و بعد از واو الف: یکی در سوره قد افلح المؤمنون: فقال الملوأ الذين

---

(١) آیه ٥.

(٢) س: - و.

(٣) آیه ١٤٦.

(٤) آیه ١٦٩.

(٥) آیه ١١.

(٦) آیه ٦.

(٧) آیه ١٨.

(۸) در نسخه اساس، عبارت «و در سوره

القمر ... نوشتن» به اشتباه در صفحه دیگری آمده که به اینجا منتقل شد.

(۹) آیه ۵.

(۱۰) آیه ۵۰.

(۱۱) آیه ۲۳.

(۱۲) ج: ألم.

(۱۳) آیه ۱۳۱.

(۱۴) آیه ۷.

(۱۵) آیه ۹۱.

(۱۶) س: - ما.

(۱۷) آیه ۳۸.

(۱۸) آیه ۹۷.

(۱۹) آیه ۸.

(۲۰) آیه ۷.

(۲۱) س: الملاء.

(۲۲) س: جار (به جیم).

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۷

كفروا «۱»؛ و در سوره النمل در سه جا «۲»: قال «۳» یا أيها الملؤا أیکم یأتینی «۴».

و یمح الله «۵» الباطل «۶»: بی واو باید نوشت، و یمحوا الله ما یشاء «۷» به واو باید نوشت.

و در سوره النمل: و ما أنت بهادی العمی «۸» به یا باید نوشت، و اندر سوره روم: و ما أنت بهاد العمی «۹» بی یا باید نوشت.

و در سوره اعراف: قال ابن أم «۱۰» أم را از ابن جدا باید نوشت، و اندر طه: قال یابن ؤم «۱۱» «۱۲» گسسته باید نوشت، اما به

واو باید نوشت «۱۳».

و اندر سوره یوسف: لذو علم «۱۴»، و در سوره حم مؤمن «۱۵»: ذو العرش «۱۶»، و در سوره حم السجده: لذو مغفره، و ذو عقاب «۱۷»، و در سوره جمعه: و الله ذو الفضل العظيم «۱۸»، و در سوره البروج: ذو العرش المجید «۱۹» اندر این شش جا ذو بی الف باید نوشت، و هر چه جز این آید به الف باید نوشت.

و در سوره قد افلح: و لعلا بعضهم «۲۰»، و در سوره قصص: علا فی الأرض «۲۱»، در این هر دو جا به الف باید نوشت از بهر آنکه فعل است از علا، یعلو.

و

اندر سوره يوسف: لذا الباب «۲۲» به الف باید نوشت، و اندر سوره حم مؤمن:

لدى الحناجر «۲۳» به یا نوشت.

---

(۱) آیه ۲۴.

(۲) چ: + قالت یا أيها الملوأ إنی ألقى، و قالت یا أيها الملوأ أفتونی.

(۳) س: قالت.

(۴) آیه ۳۸.

(۵) س: - اللّٰه.

(۶) آیه ۲۴.

(۷) آیه ۳۹.

(۸) آیه ۸۱.

(۹) آیه ۵۳.

(۱۰) آیه ۱۵۰.

(۱۱) س: یا ابن یبثؤم. در حالی که «یا ابن» خط خورده است. بر اساس عبارت بعدی ضبط گردید.

(۱۲) آیه ۶۸.

(۱۳) چ: و در سوره طه: یبثؤم یا بنواً به «یا» و «نون» و «واو» باید نوشتن و «میم» منفصل باید نوشتن.

(۱۴) آیه ۶۸.

(۱۵) س: مؤمنین.

(۱۶) آیه ۱۵.

(۱۷) آیه ۴۳.

(۱۸) آیه ۴.

(۱۹) آیه ۱۵.

(۲۰) آیه ۹۱.

(۲۱) آیه ۴.

(۲۲) آیه ۲۵.

(۲۳) آیه ۱۸.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۸

فما للذین و فَمَا لَهُؤَلَاءِ مَتَّصِلٌ بَایِدِ نُوْشْتِ لَامٍ لِّلذِیْنِ «۱» وَ هُوَلَاءِ، چنان که فَمَا لِّلذِیْنِ «۲»، وَ مَا لِّلظَّالِمِیْنِ «۳»، مَکْرَبٌ بَیْ چَارِ «۴» جَا که مَقْطُوعٌ بَایِدِ نُوْشْتِ لَایْمٍ اَزِ مَا: یَکِی دَرِ سُوْرَةِ النِّسَاءِ: فَمَا لِّ هُوَلَاءِ الْقَوْمِ «۵»، وَ دَرِ سُوْرَةِ الْکَهْفِ: مَا لِّ هَذَا الْکِتَابِ «۶»، وَ دَرِ سُوْرَةِ فِرْقَانَ: مَا لِّ هَذَا الرَّسُولِ «۷»، وَ دَرِ سُوْرَةِ الْمَعَارِجِ: فَمَا لِّلذِیْنِ کَفَرُوا «۸».

أَبْنَاءُ: دَرِ هَمَمَةِ قُرْآنِ بَیْ وَاُو بَایِدِ نُوْشْتِ، مَکْرَبٌ دَرِ یَکِ جَا دَرِ سُوْرَةِ الْمَائِدَةِ: نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَ أَحِبَّاءُهُ «۹».

رَأَى: دَرِ هَمَمَةِ قُرْآنِ اَزِ پَسِ هَمَزِهِ یَا نَبَایِدِ نُوْشْتِ، مَکْرَبٌ بَیْ دُو جَا: یَکِی دَرِ سُوْرَةِ النُّجُمِ:

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى «۱۰»، وَ هَمٌ دَرِ اَیْنِ سُوْرَةِ:

لقد رأى «۱۱».

و هر چه اندر قرآن «وراء» آید بی یا باید نوشت، مگر یک جا به یا باید نوشت: در سوره حم عسق: أو من وراى ء «۱۲» حجاب «۱۳» با یا باید نوشتن «۱۴» از پس «۱۵» همزه.

الدعاء: در همه قرآن بی واو باید نوشت، مگر در یک جا که با واو باید نوشت: در سوره المؤمن: و ما دعوا الكافرين «۱۶». دعوا الله «۱۷» و عصوا الرسول «۱۸» و تبوؤا الدار «۱۹» به الف باید نوشت از پس «۲۰» واو. و اما رأو «۲۱» العذاب «۲۲»، و جاؤ بالبينات «۲۳»، فباؤ بغضب «۲۴» بی الف باید نوشت از پس «۲۵» واو.

و يعفوا: هر چه در قرآن آید به الف باید نوشت، مگر یک جا که بی الف است: در سوره النساء: عسى الله أن يعفو عنهم «۲۶».

أما: صال الجحيم «۲۷»، لهاد الذين «۲۸»، واد النمل «۲۹»، و ينادى المناد «۳۰» بی یا باید

---

(۱) ج: لام با الذین.

(۲) آیه

(۳) آیه

(۴) س: جا (به جیم).

(۵) آیه ۷۸.

(۶) آیه ۴۹.

(۷) آیه ۷.

(۸) آیه ۳۶.

(۹) آیه ۱۸.

(۱۰) آیه ۱۱.

(۱۱) آیه ۱۸.

(۱۲) س: وراى.

(۱۳) آیه ۵۱.

(۱۴) س: - نوشتن.

(۱۵) س: از بس.

(۱۶) آیه ۵۰.

(۱۷) اعراف / ۱۸۹.

(۱۸) نساء / ۴۲.

(۱۹) حشر / ۹.

(۲۰) س: بس.

(۲۱) س: راؤ.

(۲۲) بقره / ۱۶۶.

(۲۳) آل عمران / ۱۸۴.

(۲۴) بقره / ۹۰.

(۲۵) س: بس.

(۲۶) آیه ۹۹.

(۲۷) صافات / ۱۶۳.

(۲۸) حج / ۵۴.

(۲۹) نمل / ۱۸.

(۳۰) ق / ۴۱.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۱۹

نوشت.

وَأَمَّا: آتَى الرَّحْمَنُ «١»، حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ «٢»، وَ مَحَلِّي الصَّيْدِ

«۳» و غیر معجزی الله «۴»، و المقیمى الصلوه «۵» و مهلكى القرى «۶» همه را به یا باید نوشت.

و اَمَّا: جزاء بی واو باید نوشت.

و كَفُّوا و هزؤا به واو باید نوشت «۷».

اَمَّا: بین المرء و زوجه «۸» و جزء مقسوم «۹» و يخرج الخبء «۱۰» و ملء الأرض «۱۱» این همه بی الف باید نوشت، یعنی همزه باید نوشت بی واو و الف.

و اندر سوره الحجّ: و لؤلؤا و لباسهم «۱۲» به الف باید نوشت، و اندر سوره الملائکه:

و لؤلؤا «۱۳» بی الف باید نوشت.

یسئلونک: در همه قرآن بی الف باید نوشت، مگر در سوره الاحزاب: یسألون عن أنبائکم «۱۴».

اینما: در همه قرآن گسسته باید نوشت، مگر در چهار «۱۵» موضع که متصل باید نوشت:

یکی در سوره البقره: فأینما تولوا فثم «۱۶»، و در سوره النحل: اینما یوجهه «۱۷»، و در سوره الشعراء: اینما کنتم تعبدون «۱۸»، و در سوره الاحزاب: اینما ثقفوا «۱۹».

و اَمَّا: فلما ذاقا الشجره «۲۰» و استبقا الباب «۲۱» و کلتا الجنین «۲۲» این هر سه به الف باید نوشت.

و اَمَّا: و من یتول الله «۲۳» بی یا باید نوشت.

---

(۱) مریم / ۹۳.

(۲) بقره / ۱۹۶.

(۳) مائده / ۱.

(۴) مائده / ۳.

(۵) حجّ / ۳۵.

(۶) قصص / ۵۹.

(۷) چ: + و ملء الأرض، و این همه بی الف باید نوشت.

(۸) بقره / ۱۰۲.

(۹) حجر / ۴۴.

(۱۰) نمل / ۲۵.

(۱۱) آل عمران / ۹۱.

(۱۲) آیه ۲۳.

(۱۳) آیه ۳۳.

(۱۴) آیه ۲۰.

(۱۵) س: چهار به جیم.

(۱۶) آیه ۱۱۵.

(۱۷) آیه ۷۶.

(۱۸) آیه ۴.

(۱۹) آیه ۶۱.

(۲۰) اعراف / ۲۲.

(۲۱) یوسف / ۲۵.

(۲۲) کهف / ۳۳.

(۲۳) مائده / ۵۶.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۲۰

و اَمَّا اِنْ نَفَعْتَ «۱» و اِنْ نَسِينَا «۲» به دو «۳» نون باید نوشت.

و كيف يهـدى الله «۴» به يا بايد نوشت، من يهدى الله «۵» بى يا بايد نوشت.

و اَمَّا: اُ و لم ير الذين «۶» بى يا بايد نوشت «۷»، و ترى الناس «۸» با يا بايد نوشت.

اِنما يخشى الله «۹» و تخشى الناس «۱۰» به يا بايد نوشت.

و اَيُّمًا اَلْجَلِيْنَ «۱۱» موصول بايد نوشت، و اَيَّا مَا تَدْعُوْا «۱۲» مقطوع بايد نوشت، و يخش الله و يتقه «۱۳» «۱۴» بى يا بايد

نوشت، و اِنْ يَرِدَنَّ الرَّحْمَنُ «۱۵» بى يا بايد نوشت، و اَرَادَنِيَّ اللهُ «۱۶» به يا بايد نوشت.

و اَمَّا: اَلْقَى السَّمْعَ «۱۷» و يَوْمَ التَّقِيِ الْجَمْعَانَ «۱۸» و فهدى الله «۱۹» و اِحدى الطائفين «۲۰» و يتوفى الذين «۲۱» و يتوفى

الأنفس «۲۲» و اَنى اَوْفَى الْكَيْلِ «۲۳» و عقبى الدار «۲۴» و اَلْقَى السَّامِرَى «۲۵» و نَأْتَى اَلْأَرْضَ «۲۶» و ما يلقى الشيطان «۲۷» و

اِنكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ «۲۸» و اَدْنَى اَلْأَرْضِ «۲۹» و بخالصة ذكرى الدار «۳۰» و يلقى الروح «۳۱» و اِحدى ابنتى «۳۲» و اِحدى

الحسينين «۳۳» و يغشى الليل «۳۴» و استغنى الله «۳۵» و اَتَى الَّذِينَ «۳۶» و نهى النفس «۳۷» و الأشفى الذى «۳۸» و الأتقى الذى

«۳۹»

(۱) اعلى / ۹.

(۲) بقره / ۲۸۶.

(۳) ج: - دو.

(۴) آل عمران / ۸۶.

(۵) اعراف / ۱۷۸.

(۶) انبیا / ۳۰.

(۷) ج: + و يرى الذين و ترى الذين.

(۸) حج / ۲.

(۹) فاطر / ۲۸.

(١٠) احزاب / ٣٧.

(١١) قصص / ٢٨.

(١٢) اسراء / ١١٠.

(١٣) س: ديتّقه.

(١٤) نور / ٥٢.

(١٥) يس / ٢٣.

(١٦) زمر / ٣٨.

(١٧) ق / ٣٧.

(١٨) آل عمران / ١٦٦.

(١٩) بقره / ٢١٣.

(٢٠) انفال / ٧.

(٢١) انفال / ٥٠.

(٢٢) زمر / ٤٢.

(٢٣) يوسف / ٥٩.

(٢٤) رعد / ٢٢.

(٢٥) طه / ٨٧.

(٢٦) رعد / ٤١.

(٢٧) حج / ٥٣.

(٢٨) طه / ٦.

(٢٩) روم / ٣.

(٣٠) ص / ٤٦.

(٣١) غافر / ١٥.

(٣٢) قصص / ٢٧.

(٣٣) توبه / ٥٢.

(٣٤) اعراف / ٥٤.

(۳۵) تغابن / ۶.

(۳۶) ذاریات / ۵۲.

(۳۷) نازعات / ۴۰.

(۳۸) تغابن / ۱۵.

(۳۹) اللیل / ۱۷.

رسم القرآن (گنجینه بهارستان ۱)، متن، ص: ۲۱

و مسمی و مصلی و دعوی و هدی و أدنی و طوبی و طوی و حتی و مفتری و توتی و سدی و مصفی «۱» و إنما یوفی الصابرون «۲» و بما کسبت أیدی الناس «۳» و هدی الله «۴» و قد هدی «۵» «۶»، این جمله که ذکر رفت با یا باید نوشت.

أما اشتملت و أما ذا کنتم «۷» به یک میم باید نوشت، و اگر به دو میم بنویسند هم روا است. و اصل أم ما است، با میم ما ادغام کرده شده است.

این حرفها را «۸» جماعتی از امامان و فقیهان و بزرگان دین چنین گفته اند که واجب است بر مقریان و قاریان که هر یکی از این رسم «۹» را بدانند و بعد از آن به نوشتن مصحف مشغول گردند «۱۰».

و السلام علی من اتبع الهدی فی شهر صفر، ختم بالخیر و الظفر، من سنه ألف و أربعه عشر، من هجره خیر البشر، علیه و آله الصلوات من الله الأكبر. [۱۰۱۴ ق]

---

(۱) چ: مصفّ.

(۲) زمر / ۱۰.

(۳) روم / ۴۱.

(۴) بقره / ۱۴۳.

(۵) چ: فقد هوی.

(۶) طه / ۸۱.

(۷) آیه ۸۴.

(۸) س: - را.

(۹) ج: + خط.

(۱۰) ج: + تا عند الله آثم نشود.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

